

YAQIN KELAJAKDAGI FARMATSEVTIKA

Samandarov Javlon Nurmatovich

Shifokor-82 AJ korxonasining ta'rischisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada bugungi kunda tibbiyot sohasi juda keng rivojlanib borayotganligi, farmatsevtika sohasining rivojlanish bosqichlari, bugungi kundagi faoliyati, dori vositalarini ishlab chiqarish texnologiyalarining takomillashuvi, aholining yuqori samarali dori-darmonga bo‘lgan ehtiyojini to‘liq qondirish va farmatsevtika sohasini yanada rivojlantirish haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: dori-darmon, faoliyat, salomatlik, farmatsevtika, kelajak, rivojlanish, takomillashtirish, biotexnologiya.

Аннотация: В данной статье речь пойдет о том, что сегодня медицинская сфера развивается очень широко, этапы развития фармацевтической отрасли, функционирование на сегодняшний день, совершенствование технологий производства лекарственных средств, полное удовлетворение потребностей населения в высокоэффективных лекарственных средствах и дальнейшее развитие фармацевтической отрасли.

Ключевые слова: медицина, деятельность, здоровье, фармацевтика, будущее, развитие, улучшение, биотехнология.

Annotation: this article will talk about the fact that the medical field is developing very widely today, the stages of development of the pharmaceutical sector, its activities today, the improvement of technologies for the production of medicines, the full satisfaction of the population's need for highly effective medicines and further development of the pharmaceutical sector.

Keywords: medicine, activity, health, pharmacy, future, development, improvement, biotechnology.

Farmatsevtika tarixi ming yillar davomida shakllangan bo‘lib, u insoniyatning kasalliklarni davolash va salomatlikni saqlashga bo‘lgan intilishlari bilan chambarchas bog‘liq. Farmatsevtika tarixi insoniyatning salomatlikni saqlash va kasalliklarni davolashga bo‘lgan doimiy intilishining yorqin namunasidir. Soha doimiy ravishda rivojlanib bormoqda va kelajakda yangi yutuqlar kutmoqda.

Farmatsevtikaning rivojlanishi - bu asrlar davomida davom etib kelayotgan murakkab va ko‘p qirrali jarayon. Bu jarayon yangi dori vositalarining kashf etilishi, dori vositalarining ta'sir mexanizmlarini tushunish, dori vositalarini ishlab chiqarish texnologiyalarining takomillashuvi va farmatsevtika xizmatlarining kengayishi bilan bog‘liq.

1. Dori vositalarini kashf etish va ishlab chiqish:

- An'anaviy usullar: Qadim zamonlardan beri odamlar kasalliklarni davolash uchun o'simliklar, hayvonot mahsulotlari va minerallardan foydalanib kelishgan. Ko'pgina zamonaviy dori vositalari tabiiy manbalardan olingan.

- Random skrining: O'tgan asrda olimlar yangi dori vositalarini topish uchun minglab kimyoviy birikmalarni sinovdan o'tkaza boshladilar.

- Zamonaviy farmatsevtika kasalliklarning molekulyar mexanizmlarini tushunishga asoslangan. Olimlar kasallik bilan bog'liq bo'lgan ma'lum molekulalarni nishonga oladigan dori vositalarini loyihalashtirishga harakat qilmoqdalar.

- Biotexnologiya: Biotexnologiya yordamida insulin, o'sish gormoni va monoklonal antitelalar kabi yangi dori vositalari ishlab chiqarilmoqda.

- Gen terapiyasi: Gen terapiyasi kelajakda genetik kasalliklarni davolash uchun katta imkoniyatlar yaratadi.

Asosan Farmatsevtikaning rivojlanishi insonlarning sog'ligi uchun juda foydali bo'ladi. Hozirgi kunda Saraton, Oits, Altsgeymer kasalligi va shularga o'xshagan bir qancha kasalliklarning hali ham davosi topilmagan biz esa umid qilamizki buning yechimi kelajakda farmatsevtika sohasida o'z hissamni qo'shgan holatda javob topishda biroz bo'lsada yordamimni qo'shishni istayman.

2. Farmakologiya va toksikologiya:

- Dori vositalarining ta'sir mexanizmlarini o'rganish: Farmakologiya dori vositalarining organizmga ta'sirini o'rganadigan fan. Dori vositalarining ta'sir mexanizmlarini tushunish yangi va samaraliroq dori vositalarini yaratishga yordam beradi.

- Dori vositalarining xavfsizligini o'rganish: Toksikologiya dori vositalarining zararli ta'sirini o'rganadigan fan. Dori vositalarining xavfsizligini ta'minlash farmatsevtikaning muhim vazifalaridan biridir.

- Shaxsiy farmakologiya: Har bir insonning genetik tuzilishi dori vositalariga javob berishiga ta'sir qilishi mumkin. Shaxsiy farmakologiya har bir bemor uchun eng mos dori vositalarini tanlashga yordam beradi.

Bugungi kunda tibbiyot sohasi juda keng rivojlanib bormoqda va shu bilan birga kasallikni bartaraf qilishda muhim omil hisoblangan dori-darmonlarning turlari ham ko'paymoqda. Aholining yuqori samarali dori-darmonga bo'lgan ehtiyojini to'liq qondirish farmatsevtika sanoatining qay darajada rivojlangani bilan bog'liq. Yurtimizda bu sohada ham salmoqli ishlar qilinmoqda. Bugungi kunda aholini sifatli, samarali, xavfsiz arzon dori vositalari bilan ta'minlash Sog'liqni saqlash tizimining eng muhim vazifalaridan biri Prezidentimiz tomonidan qabul qilinayotgan qator farmon va qarorlarda belgilangan chora-tadbirlar sohani takomillashtirish, xalqimizning sog'lom va uzoq umr ko'rishini ta'minlashga qaratilgani bilan ahamiyatli.

Mamlakatimizda aholi salomatligini muhofaza qilishga davlat siyosatining eng muhim yo'nalishi sifatida e'tibor qaratilmoqda. Ayniqsa, so'nggi yillarda yurtimizda sog'lom turmush tarzini qo'llab-quvvatlash, xalqimizni rozi qilish maqsadida birlamchi tibbiyot tizimi faoliyatini tubdan yuksaltirish, dori-darmon ta'minotini yaxshilash, hududlarda ixtisoslashtirilgan tibbiy xizmatlarni yo'lga qo'yish bilan bog'liq amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlar yangicha mazmun kasb etyapti.

Tibbiy xizmatlar ko'lami va sifatini oshirish jarayonini yuqori samarali dori-darmonsiz tasavvur etib bo'lmaydi. Aholining unga bo'lgan ehtiyojini to'liq qondirish esa

farmatsevtika sanoatining qay darajada rivojlangani bilan bog‘liq. Yurtimizda bu sohada ham salmoqli ishlar qilinmoqda.

Farmatsevtikaning kelajagi sog'liqni saqlash sohasida misli ko'rilmagan imkoniyatlar va o'zgarishlarni va'da qiladi. Texnologiyaning rivojlanishi, bilimning oshishi va bemorga yo'naltirilganlik tendentsiyalari farmatsevtikani tubdan o'zgartiradi. Kelajak farmatsevtikasini shakllantiradigan asosiy yo'nalishlar va tendentsiyalarni ko'rib chiqamiz:

1. Shaxsiy tibbiyot (Personalized Medicine):

- Genomika: Har bir bemorning genetik tuzilishiga asoslangan dori-darmonlarni ishlab chiqish va qo'llash. Bu dori-darmonlarning samaradorligini oshiradi va nojo'ya ta'sirlarni kamaytiradi.

- Biomarkerlar: Kasallikning rivojlanishini aniqlash va davolashga bo'lgan javobni baholash uchun biomarkerlardan foydalanish.

- Maqsadli dori-darmonlarni yetkazib berish: Dori-darmonlarni maqsadli to'qimalarga yetkazib berish uchun nano-texnologiyalar va boshqa innovatsion usullardan foydalanish.

2. Gen va hujayra terapiyasi:

- Gen kasalliklarini davolash: Gen terapiyasi yordamida genetik nuqsonlarni tuzatish yoki almashtirish orqali irsiy kasalliklarni davolash.

- Saraton va autoimmun kasalliklarni davolash: Hujayra terapiyasi yordamida bemorning o'z hujayralarini modifikatsiya qilish va ularni saraton hujayralariga qarshi kurashishga yoki autoimmun reaksiyalarni bostirishga yo'naltirish.

XULOSA

Farmatsevtikaning kelajagi - bu juda hayajonli soha. Yangi texnologiyalar va ilmiy yutuqlar bemorlarga yanada samarali, xavfsiz va shaxsiy davolash usullarini taqdim etishga imkon beradi. Farmatsevtikaning rivojlanishi insoniyatning sog'lig'ini saqlash va yaxshilashga qaratilgan doimiy harakatdir. Yangi texnologiyalar va ilmiy yutuqlar kelajakda yanada samarali va xavfsiz dori vositalarini yaratishga imkon beradi.